

**GROEN
LINKS** **PvdA** ***IN BEWEGING***

SAMEN KAN HET!

**Verkiezingsprogramma 2026-2030
PvdA, GroenLinks & In Beweging**

Voorwoord

Stel je voor dat je in een gemeente woont waar het niet uitmaakt wat je verdient, waar je vandaan komt of wat je wel of niet kunt. Niemand hoeft hier buitenspel te staan: niet het kind dat in armoede opgroeit, niet de jongere die geen woning vindt, niet de oudere die zich eenzaam voelt.

In deze gemeente is zorg dichtbij en menselijk. Je hoeft niet eerst door stapels formulieren en ingewikkelde regels te worstelen. Hulp is toegankelijk, laagdrempelig en vooral: samen georganiseerd. De gemeente maakt het mogelijk om voor elkaar te zorgen, naast professionals die klaar staan. Preventie staat voorop - beter voorkomen dan genezen - , zodat we vooral gezondheid en geluk winnen.

Het dagelijks leven speelt zich af in een groene, gezonde omgeving. Buurten nodigen uit tot ontmoeting: kinderen spelen buiten, burens ontmoeten elkaar in een wijkcentrum, jongeren sporten op het plein en er is een rijk cultureel aanbod in iedere kern. We bouwen woningen die passen bij alle levensfasen: kleinere huizen, starterswoningen, hofjes waar burens voor elkaar klaarstaan, en meer-generatiewoningen waar oud en jong elkaar versterken.

Lokale ondernemers en duurzame initiatieven krijgen voorrang. Een start-up die circulaire producten maakt, een boer die overstapt op gifvrije landbouw, een creatieve broedplaats in een leegstaand pand – ze krijgen ruimte en steun. Bedrijventerreinen worden vernieuwd met oog voor natuur en werkgelegenheid.

De gemeente bestuurt op een nieuwe manier. Politiek is niet iets van achter gesloten deuren. Besluiten nemen we in samenspraak met inwoners. Burgerberaden denken mee over grote keuzes, wijkbudgetten geven bewoners directe invloed. Democratie betekent luisteren, vertrouwen en samen dragen.

Wij hebben niet alleen mooie idealen. Op allerlei plekken in het land gebeurt wat wij willen al!

We kiezen voor een duurzaam financieel model. We verschuiven korte termijn uitgaven naar preventie en lange termijn investeringen. Zo willen wij bouwen aan een sociale gemeenschap die niet alleen vandaag, maar ook morgen leefbaar is – voor ons, onze kinderen en iedereen na ons.

Om dit te kunnen bereiken stellen we drie uitgangspunten centraal. Ieder vraagstuk in de gemeenteraad willen we hieraan toetsen:

1. **Noaberschap:** versterkt dit onze gemeenschappen?
2. **Onze inwoners krijgen meer te vertellen:** versterkt dit de democratie in onze gemeente.
3. **Duurzaamheid:** zijn we hiermee zuinig op onszelf, elkaar en de omgeving?

Inhoud

Uitgangspunt 1 - Noaberschap	4
Uitgangspunt 2: Onze inwoners krijgen meer te vertellen	5
Uitgangspunt 3: Duurzaamheid	6
Wonen	7
Een Eerlijke Samenleving	8
Zorg en Welzijn	9
Duurzaam Ondernemerschap en Werk	10
Cultuur en Sport	11

Uitgangspunt 1 - Noaberschap

We zien het als de taak van de gemeente om gemeenschappen te ondersteunen, op te bouwen en veerkrachtig te maken. We gaan daarbij uit van laagdrempeligheid en vertrouwen. We erkennen dat niemand het alleen kan. Hulp vragen, als je dat nodig hebt, moet vanzelfsprekend zijn.

Het gevoel ergens bij te horen en er niet alleen voor te staan moet vanzelfsprekend zijn. De gemeente zorgt dat mensen elkaar makkelijk kunnen ontmoeten, als daar behoefte aan is, in een groene en veilige omgeving. In iedere buurt of kern zijn er volop ontmoetingsplekken, waar je kan sporten, spelen, activiteiten kan ondernemen en samen kan eten. We moedigen uitwisselplatformen aan, waar mensen onderling dingen kunnen uitwisselen zoals gereedschap en apparaten of hulp zoals oppassen, koken en de tuin snoeien. En we ondersteunen stichtingen en organisaties die bijdragen aan noaberschap, zoals Doors Wide Open, 't Doesgoor en het Noaberhoes en andere instanties die werken aan verbondenheid.

We stellen opbouwwerkers aan die wijken goed kennen en inwoners ondersteunen met het waarmaken van hun ideeën. We breiden het noaberfonds uit en maken het makkelijk dat mensen hier een beroep op kunnen doen. Door in de dorpen zichtbaar aanwezig te zijn en vroeg in te grijpen, voorkomen we ook overlast en vergroten we het gevoel van veiligheid.

In onze gemeente krijgen bewoners de ruimte om samen coöperaties op te richten - voor belangrijke zaken als energie, zorg, kinderopvang en wonen - waarin zij niet alleen meedenken maar ook echt meebeslissen over de koers en het beleid. Zo ontstaat een gelijkwaardige samenwerking tussen inwoners en gemeente, waarin de stem van de buurt zwaar weegt. En zorgen we ervoor dat plannen beter aansluiten bij wat mensen écht nodig hebben.

Vanzelfsprekend versterkt de gemeente de gemeenschap door zelf, zo veel als mogelijk, gebruik te maken van lokale kennis en kunde.

Wat drijft ons de komende tijd?

- We investeren in publieke ruimtes zoals buurt, sport en cultuuruimtes en gezamenlijk groen zoals buurtmoestuinen en groene speeltuinen om ook eenzaamheid tegen te gaan.
- We stellen [opbouwwerkers](#) aan die in buurten en kernen inwoners ondersteunen bij het leefbaarder maken van de leefomgeving en hen helpt meer grip te krijgen op problemen en invloed uit te oefenen op lokale besluitvorming.
- We ondersteunen burgerinitiatieven door het Noaberfonds toegankelijker te maken en verstrekken microbudgetten zonder ingewikkelde aanvraagprocedures.
- We bieden ruimte en stimuleren het opzetten van coöperaties.

Uitgangspunt 2: Onze inwoners krijgen meer te vertellen

De kracht van democratie zit in het serieus nemen van alle inwoners. Veel mensen stemmen niet, toch willen wij dat hun stem meegenomen wordt. Wij vinden het belangrijk om ook de minderheid in de raad een stem te geven, en burgers mee te laten praten en beslissen over gemeentebestuur.

De gemeenteraad is het hoogste orgaan en hoort de koers uit te stippelen en te bewaken. De coalitie betreft de oppositie bij het vaststellen van beleid. Wij kiezen voor een open en samenwerkende manier van besturen. Geen dichtgetimmerd coalitieakkoord, maar een raadsprogramma op hoofdlijnen, waar ruimte is om samen oplossingen te vinden. Besluiten moeten breed gedragen zijn.

Daarom werken we met themacommissies waarin raadsleden, wethouders, ambtenaren, deskundigen én inwoners samenkomen. Ook inwoners krijgen direct invloed: via burgermoties en bij grote vraagstukken met een burgerberaad. Bij besluitvorming kijken we altijd eerst naar de kennis die we in de Hof in huis hebben, voordat we dure externen inhuren. We stimuleren het uitdaagrecht en wij willen vastleggen dat burgers standaard betrokken worden bij het hele besluitvormingsproces in een bindend participatieprotocol. Dit gebeurt al in verschillende gemeentes.

Politiek wordt zo iets van iedereen. Elke maand is er ruimte voor ontmoeting in het gemeentehuis; voor overleg, uitwisseling en een gezamenlijke maaltijd. En regelmatig gaan we de kernen in met een gezelschap dat een afspiegeling van de raad is, waar inwoners zelf de thema's aandragen.

Zo bouwen we aan een democratie die open, dichtbij en van ons allemaal is.

Wat drijft ons de komende tijd?

- We gaan actief aan de slag met het uitdaagrecht: inwoners die gemeentetaken beter of slimmer willen uitvoeren, krijgen de ruimte om dat te doen.
- We stellen een bindend participatieprotocol vast en geven inwoners duidelijk aan wanneer en op welke manier zij invloed kunnen uitoefenen.
- De gemeente werkt meer vanuit buurten en kernen en organiseert luistersessies en wijkanalyses en haalt zo thema's op.

Uitgangspunt 3: Duurzaamheid

De gemeente is verantwoordelijk voor een gezonde en leefbare omgeving voor haar inwoners. Economie, bedrijvigheid en duurzaamheid moeten daarbij in een goede verhouding tot elkaar staan. Vaak worden er keuzes gemaakt in het voordeel van geld verdienen. De lange termijn, ecologische belangen en gezondheid wegen voor ons zwaarder.

Wij zetten in op energiebesparing en maken onder andere met woningcorporaties duidelijke prestatieafspraken over energieneutrale woningen in de sociale huursector. We kiezen voor het opwekken van schone energie en staan open voor nieuwe mogelijkheden van schone energie, zoals waterstof als energiedrager. Ontwikkelingen op dat gebied mogen niet ten koste gaan van kwetsbare natuur. In 2035 willen we als gemeente energieneutraal zijn.

De natuur zelf vraagt ook om onze aandacht. Als gemeente stimuleren we de biodiversiteit en willen daarom ook een pesticide vrije gemeente worden. Ook kijken we naar maatregelen die de luchtkwaliteit verbeteren, zoals een stookalert. En klimaatverandering vraagt om slimme oplossingen. We willen bereiken dat bij droogte of hevige regen water langer en beter wordt vastgehouden. Groene wijken helpen hierbij.

Onze ondernemers dragen ook bij aan een duurzame toekomst. Agrariërs staan voor enorme uitdagingen rond stikstof, mest en natuurbeheer. Met maatwerk en steun van overheid en gemeente kunnen samen duurzame oplossingen worden gevonden. Nieuwe bedrijven die zich vestigen, moeten voldoen aan minimale duurzaamheidscriteria, terwijl we bestaande bedrijven helpen om te verduurzamen.

Wat drijft ons de komende tijd?

- We worden een pesticide vrije gemeente.
- We geven voorrang aan bedrijven die zich in de gemeente willen vestigen en bijdragen aan duurzame productie en consumptie, schone energie en fatsoenlijk werk.
- We maken prestatieafspraken met woningcoöperaties over energieneutralen woningen in de huursector.

Wonen

Hoe ziet noaberschap, meer zeggenschap voor inwoners en duurzaamheid er uit voor de belangrijke thema's in de hof: wonen, een eerlijke samenleving, zorg en welzijn, duurzaam ondernemerschap en werk, en cultuur en sport?

Wonen is meer dan een dak boven je hoofd. Het gaat om een betaalbare plek waar je je thuis voelt. Wij vinden dat iedereen recht heeft op zo'n plek. Misschien wil je graag een tiny house, een noaber-hofje of een gedeelde woning met anderen. Wij zetten ons in voor betaalbare en passende woonvormen die aansluiten bij de wensen van de mensen in onze gemeente.

We bouwen om te wonen, niet om te verdienen. We stellen een [grens aan de winst](#) bij nieuwbouwprojecten. Is er meer winst? Dan gaat dat terug naar de buurt: nieuwe speelplekken, groenere straten, betere voorzieningen, allemaal voor de mensen die er wonen. Minstens een derde van elk nieuw project bestaat uit sociale woningen. En het moet makkelijker worden om leegstaande bedrijfspanden te verbouwen tot woningen.

We willen dat mensen in hun eigen kern kunnen blijven wonen. Daarom krijgt wie een sterke band heeft met een kern voorrang bij sociale huurwoningen. En we waken ervoor dat er genoeg woningen voor starters zijn en blijven. Om dit alles te bereiken moet de gemeente ook zelf actief grond aankopen.

Onze wijken worden groener, levendiger en fijner om in te leven. Tuinen die bloeien en groene gevels- we streven ernaar dat minstens de helft van alle tuinen groen is. Zo wordt wonen niet alleen mogelijk, maar ook een plezier voor het oog.

En buiten de dorpen blijft er ruimte voor leven én werk. Om verrommeling van het buitengebied te voorkomen willen we beter kijken naar mogelijkheden van bouwen binnen de kern. Bij veranderingen in het buitengebied werken we samen met boeren, zodat hun werk behouden blijft en we toch ruimte creëren voor nieuwe woningen op het erf.

Wat drijft ons de komende tijd?

- Elk nieuwbouwproject bevat minimaal een derde sociale huurwoningen.
- We stellen een maximum aan winsten bij projectontwikkeling. Hogere winsten gaan terug naar de buurt.
- Grondloos bouwen: bij nieuwbouw krijgen kopers de mogelijkheid om de grond pas op termijn erbij te kopen.
- Niet commercieel bouwen op eigen erf voor tijdelijke huisvesting.
- Per kern moet het uitgangspunt zijn dat we goed kijken voor wie er gebouwd moet worden.
- Mensen met een sterke band met hun dorp of kern krijgen voorrang bij sociale huurwoningen.

Een Eerlijke Samenleving

Deze begint bij het erkennen van ongelijkheid. Niet iedereen heeft dezelfde kansen of omstandigheden mee. Juist daarom moet de gemeente er zijn om mensen te ondersteunen. Wij kiezen voor sociaal beleid dat menselijke waardigheid centraal stelt en dat uitgaat van vertrouwen, ook voor statushouders in onze gemeente.

Dit begint bij meer zeggenschap voor inwoners. Niet over mensen, maar mét mensen maken we plannen die werken. Ervaringsdeskundigen worden structureel betrokken bij doelgroepenbeleid.

We bouwen aan een inclusieve gemeente waarin iedereen kan meedoen. We toetsen jaarlijks de toegankelijkheid van gebouwen, beleid en informatie. En iedereen kan van het openbaar vervoer gebruikmaken. We stimuleren inclusief werkgeverschap, zodat ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kansen krijgen. Scholing blijft toegankelijk, ook voor wie ouder is dan 27, [het Educatief Centrum Oost](#) in Amsterdam is hierbij een inspiratiebron. Verder kan iedereen van het openbaar vervoer gebruik maken. En krijgt ieder kind de kans om veilig te leren zwemmen via school.

Wat we online regelen doen we met veilige systemen, die toegankelijk zijn voor iedereen. Inwoners die moeite hebben met computers of online zaken helpen we. En u kunt uw vragen en verzoeken altijd met een echt persoon bespreken op toegankelijke tijdstippen.

De gemeente wacht niet af, maar zoekt actief contact. Samen met scholen, zorgverleners, werkgevers, ervaringsdeskundigen en maatschappelijke organisaties sluiten we een lokaal [armoedepact](#): we verlagen drempels, delen kennis, voeren veranderingen door en winnen het vertrouwen. Minimabeleid zorgt ervoor dat mensen nieuwe mogelijkheden krijgen en neemt stress weg. Een [gemeentepas](#), naar Utrechts voorbeeld, waar kortingen en budgetten op gebundeld worden, is zo'n laagdrempelige manier om toegang te geven tot sport, cultuur en vervoer. Mensen kunnen zo zelf keuzes maken. Dit stelt lokale ondernemers daarnaast ook in staat om kortingen aan doelgroepen te bieden.

We stimuleren dat zorg en hulpverleningsinstanties zich meer gaan richten op collectieve vormen van hulpverlening. In plaats van individuele budgethulp stimuleren we bijvoorbeeld [spaarkringen](#) waarin mensen samen sparen en elkaar versterken, zowel financieel als sociaal. Zo gaan we ook eenzaamheid tegen.

Wat drijft ons de komende tijd?

- Mensen met ervaringskennis betrekken we actief bij beleid voor doelgroepen.
- Een gemeentepas voor mensen met een laag inkomen, waarin kortingen en budgetten voor sport, cultuur en vervoer gebundeld worden.
- Minder drempels: Openbare gebouwen moeten voor iedereen toegankelijk zijn.
- We zetten ons in voor gratis openbaar vervoer voor mensen met een laag inkomen en doen dit samen met andere Twentse gemeenten.
- We willen een verlaagd rentepercentage voor leningen van Stadsbank Oost voor mensen met schulden.
- We zetten ons in voor een lokaal actieplan om geweld tegen vrouwen tegen te gaan.

Zorg en Welzijn

Wij vinden dat zorg dichtbij en menselijk moet zijn. Niet gestuurd door marktdenken of winst, maar door wat mensen nodig hebben. We willen dat zorg weer van en voor de gemeenschap wordt. Samen met bewoners en professionals organiseren we zorg die echt aansluit, met meer ruimte voor maatwerk en vertrouwen in elkaar.

Hulp is dichtbij en eenvoudig georganiseerd. Eén ontzorgloket, naar [Mechels voorbeeld](#), waar inwoners één vaste hulpverlener krijgen die hen helpt bij al hun vragen en regelingen. De werkelijke behoefte staat voorop en hulp haalt beperkingen weg en biedt nieuwe mogelijkheden.

We stimuleren [coöperatieve zorgorganisaties](#), zoals in Austerlitz, waarin inwoners en zorgverleners samen beslissen over hoe zorg eruit ziet en waar het geld naartoe gaat. Zo maken we de zorg democratischer en menselijker. De gemeente ondersteunt met middelen en stelt kaders voor kwaliteit.

Voorkomen is beter dan genezen. Daarom investeren we in preventie: een groene leefomgeving, ontmoetingsplekken in de wijk, en initiatieven die eenzaamheid en armoede tegengaan. Projecten zoals [Voorzorgcirkels](#), waar buurtbewoners elkaar helpen, laten zien hoe sterk solidariteit van onderop kan zijn. Door sterk in te zetten op preventie willen we de zware belasting op gezinnen en kinderen met problemen verminderen en daarmee de druk op de jeugdzorg.

Onze ambitie is een dementievriendelijke gemeente te worden. We willen een toegankelijk en begripvolle gemeente waar mensen met dementie en hun mantelzorgers ondersteuning krijgen.

We gaan actief aan de slag met het uitdaagrecht: inwoners die gemeentetaken beter of slimmer willen uitvoeren, krijgen de ruimte om dat te doen. Zoals bij het [Wijkbedrijf Selwerd](#) in Groningen, waar bewoners samen werk, zorg en ondernemerschap combineren – met de kracht van hun eigen wijk.

We moedigen vormen van [meergeneratiewonen](#) en hofjeswonen aan. Projecten zoals het [Naaberhuis in Musselkanaal](#), [Noaberhuizen in Rijssen](#) en ['t Groene Sticht](#) in Utrecht laten zien dat jong en oud samen kunnen wonen, werken en zorgen – en zo duurzame, sociale gemeenschappen vormen.

Wat drijft ons de komende tijd?

- Een ontzorgloket, met 1 vaste hulpverlener die helpt bij alle vragen en regelingen en ontzorgt.
- We zetten breed in op preventie en investeren in welzijn en gezondheid. Dit verlaagt zorgkosten op de langere termijn.
- We willen [Odensehuizen](#) opzetten in onze gemeente: een plek waar iedereen die te maken heeft met beginnende dementie en hun naasten terecht kunnen.
- We stimuleren de bouw van meergeneratiewoningen en hofjeswoningen naar behoefte.
- Bij aanbestedingen willen we aandacht voor preventie en medezeggenschap van cliënten en zorg professionals.
- We gaan in gesprek met zorgverzekeraars om te investeren in preventie

Duurzaam Ondernemerschap en Werk

Wij geloven in een economie die dichtbij huis begint – met mensen die werken, ondernemen en vernieuwen in hun eigen kern. Een lokale, duurzame economie waarin kansen ontstaan, talent groeit en ondernemerschap bloeit.

We willen werk stimuleren dat waarde toevoegt – aan mens én omgeving. Dat betekent ruimte voor lokale ondernemers die met vakmanschap en betrokkenheid werken, bescherming tegen verdringing door grote ketens, en eerlijke kansen bij aanbestedingen. De gemeente koopt waar mogelijk lokaal in en ondersteunt bedrijven die investeren in duurzaamheid en lokaal personeel.

Het centrum van onze kernen moet weer een bruisende ontmoetingsplek worden: autoluwe straten waar gewinkeld, gegeten en gewerkt kan worden. Met lagere huren, een leegstandsbelasting voor langdurig lege panden en ruimte voor creatieve broedplaatsen geven we ondernemers en starters letterlijk de ruimte. Een aanjaagbudget helpt circulaire, creatieve en IT-startups op weg, zodat ook hier innovatie kan wortelen. Recreatie en toerisme zijn een belangrijke economische factor in onze gemeente en we willen dat ook blijven ontwikkelen.

Bedrijventerreinen richten we toekomstgericht in: duurzaam, groen en met ruimte voor een diversiteit aan bedrijven en sociaal ondernemerschap. Bedrijven moeten op de plek zitten die bij hun activiteiten past: wat thuishoort op een bedrijventerrein, hoort daar – en wat past in een woonwijk of centrum, blijft daar. Leegstaande panden kunnen tijdelijk gebruikt worden als werkplaats of broedplek voor nieuwe ideeën. Ook agrariërs krijgen steun om hun bedrijven te verduurzamen of te verbreden met bijvoorbeeld agrotourisme en gifvrije landbouw.

Samenwerking is de sleutel. We willen geen beleid van bovenaf, maar beleid van binnenuit – in gesprek met ondernemers, scholen, instellingen en inwoners. Met partners als ROC, Saxion, UT en ROZ investeren we in scholing, stageplekken en coaching, zodat iedereen kan meedoen, leren en groeien.

Wat drijft ons de komende tijd?

- We helpen bedrijven om een passende plek te krijgen voor hun activiteiten. Bedrijven die ruimte nodig hebben naar de randen van de kern en in de kern juist winkels en ondernemingen die je dichtbij wilt hebben.
- Daar waar nodig willen we nieuwe bedrijventerreinen realiseren.
- Wij kiezen voor bedrijven die investeren in duurzaamheid en lokale werkgelegenheid, dus geen datacentra en grote distributiecentra.
- We steunen agrariërs om hun bedrijven te verduurzamen of te verbreden met bijvoorbeeld agrotourisme en gifvrije landbouw.

Cultuur en Sport

Waar je ook in de Hof woont, iedereen moet mee kunnen doen. Sport, kunst en cultuur verbinden ons: ze brengen plezier, versterken onze gezondheid en geven betekenis aan ons samenleven.

In iedere kern is er sport en cultuuraanbod. Jong en oud ontmoeten elkaar op het sportveld, in het dorpshuis, bij een hobbyclub of een muziekavond. Voorzieningen zijn voor iedereen toegankelijk en inwoners kunnen zelf meedenken en meebeslissen over wat belangrijk is in hun kern.

Om dat waar te maken, investeren we in verbinding. De gemeente is daarbij verbinder en aanjager. We willen daarom ook behoud van onze lokale omroep, die dicht bij onze inwoners staat. We versterken buurt- en dorpshuizen als hart van ontmoeting. We ondersteunen gezinnen die het financieel moeilijk hebben zodat ieder kind kan sporten, dansen of muziek maken. Om jeugd en ouderen samen te laten leren en beleven stimuleren we meergeneratieprojecten.

Wat drijft ons de komende tijd?

- We zien multifunctionele accommodaties (MFA's) als een belangrijke ontmoetingsplek.
- We bevorderen het culturele aanbod in alle kernen
- Goede afstemming tussen de centrale positie van De Reggehof en de culturele voorzieningen in de andere kernen.
- We zijn voor behoud van het geluid van onze lokale Hofstreek FM en tegen 1 grote regionale omroep.

SAMEN KAN HET!

**GROEN
LINKS** **PvdA** ***IN BEWEGING***